

Anatolie JACOTĂ

Anatolie JACOTĂ (21 iunie 1941, s. Bădragii Noi, r. Edineț – 11 ianuarie 2010) a fost un specialist în domeniul geneticii, fiziologiei și biotehnologiei vegetale, doctor habilitat în științe biologice (1992), profesor universitar (1994), membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei (1995).

A absolvit Facultatea de Agronomie a Institutului Agricol din Chișinău (1963) și doctorantura în cadrul Institutului de Fiziologie și Biochimie a Plantelor al A.Ș.M. (1967–1970). A urmat activitatea de cercetare la Institutul de Fiziologie și Biochimie a Plantelor al A.Ș.M, unde a parcurs drumul de la cercetător științific inferior la șef de laborator, iar mai târziu a fost director al Institutului de Genetică și Fiziologie a Plantelor al AȘM.

Este fondatorul școlii științifice de genetică și genetică moleculară a rezistenței plantelor la factori abiotici.

Anatol Jacotă și-a câștigat renumele și o apreciere largă grație dezvoltării programelor genetice privind rezistența plantelor în diferite perioade ale ontogenezei și rolului plasmonului în controlul caracterelor cantitative și calitative la plante. A elaborat metodologia și bazele experimentale ale analizei reacțiilor adaptive în dinamică la nivel de organism integru cu folosirea sistemelor informaționale de măsurare și prelucrare automatizată a datelor. A propus metode originale de evaluare și identificare ale genotipurilor rezistente la factori stresogeni. A determinat legități noi ale evoluției în procesul de domesticire și ameliorare a plantelor, a caracterelor aparatului fotosintetic, a productivității și rezistenței ecologice. A elaborat metodologia de studiu a linkajului și a cartării factorilor genetici de rezistență a plantelor la factori abiotici prin utilizarea markerilor morfologici și a modelării matematice, în baza ei identificând și localizând în genom factori genetici de termorezistență a plantelor cultivate. A obținut rezultate importante în elaborarea biotehnologiilor de obținere in vitro prin culturi de țesuturi și embrioni a noi genotipuri de plante cu variabilitate largă a caracterelor valoroase pentru ameliorare. A propus un nou principiu de sporire a variabilității genetice prin utilizarea sinergismului recombinăției, mutagenezei induse și somaclonale. A contribuit nemijlocit la crearea a 18 soiuri de plante omologate în țară.

Realizările științifice ale dlui Anatol Jacotă au fost recunoscute și de comunitatea științifică internațională, fiind ales în calitate de membru de onoare al unor academii și societăți științifice. I s-a conferit titlul de „Om Emerit”, a fost laureat al Premiului Prezidiului AȘM, decorat cu medalia AȘM „Dimitrie Cantemir”.

Surse:

Membrii Academiei de Științe a Moldovei: Dicționar (1961–2006)/Acad. de Șt. a Moldovei; col. red.: acad. Haralambie Corbu, ...,Ch.: I.E.P. Știința, 2006, 432 p., ISBN 978-9975-67-556-7

[Anatol Jacotă \[online\]. Wikipedia, enciclopedia liberă.](#)

[In memoriam. Academicianul Anatol Jacotă \[online\]. Moldova Azi, 2010, 16 ianuarie.](#)